

CONCLUSIES VAN HET VOORZITTERSCHAP

EUROPESE RAAD VAN GÖTEBORG

15 EN 16 JUNI 2001

II. EEN STRATEGIE VOOR DUURZAME ONTWIKKELING

19. Duurzame ontwikkeling - voorzien in de behoeften van de huidige generatie zonder de behoeftevoorziening van de komende generaties in gevaar te brengen - is een fundamentele doelstelling van de verdragen. Dat betekent dat economisch, sociaal en milieubeleid elkaar moeten versterken. Wanneer men er niet in slaagt de tendensen die de toekomstige kwaliteit van het leven bedreigen te keren, nemen de maatschappelijke kosten sterk toe of worden die tendensen onomkeerbaar. De Europese Raad is ermee ingenomen dat de Commissie de mededeling over duurzame ontwikkeling, die belangrijke voorstellen bevat om die tendensen tegen te gaan, heeft voorgelegd.
20. De Europese Raad gaat akkoord met een strategie voor duurzame ontwikkeling die een aanvulling vormt op de politieke inzet van de Unie voor economische en sociale vernieuwing, een derde dimensie - de milieudimensie - toevoegt aan de Lissabon-strategie en een nieuwe aanpak inzake beleidsvorming introduceert. De regelingen voor de uitvoering van deze strategie zullen door de Raad worden opgesteld.
21. Duidelijke en stabiele doelstellingen voor duurzame ontwikkeling bieden grote economische mogelijkheden. Die kunnen het begin zijn van een nieuwe golf van technologische innovatie en investeringen die groei en werkgelegenheid opleveren. De Europese Raad verzoekt het bedrijfsleven deel te nemen aan het ontwikkelen en het op bredere schaal gebruiken van nieuwe milieuvriendelijke technologieën in sectoren als energie en vervoer. In dit verband onderstreept de Europese Raad dat het belangrijk is de economische groei los te koppelen van het gebruik van hulpbronnen.

Nieuwe wegen voor de beleidsvorming

22. De strategie van de Unie voor duurzame ontwikkeling is gebaseerd op het beginsel dat de economische, sociale en milieueffecten van alle beleid in onderlinge samenhang bestudeerd moeten worden en bij de besluitvorming moeten meewegen. "Een juiste prijsstelling" die de werkelijke maatschappelijke kosten van verschillende activiteiten beter weerspiegelt, zou voor consument en producent een beter houvast zijn bij hun dagelijkse beslissingen welke goederen en diensten zij moeten maken of kopen.
23. Om de beleidscoördinatie op het niveau van de lidstaten te verbeteren
 - *verzoekt* de Europese Raad de lidstaten hun eigen nationale strategie voor duurzame ontwikkeling op te stellen;
 - *onderstreept* de Europese Raad dat er met alle belanghebbenden uitgebreid overleg gepleegd moet worden, en *verzoekt* hij de lidstaten om passende nationale raadplegings-procedures vast te stellen.
24. Om de beleidscoördinatie in de Unie te verbeteren
 - *zal* de Europese Raad tijdens zijn jaarlijkse voorjaarsbijeenkomst waar nodig politieke richtsnoeren geven ter bevordering van duurzame ontwikkeling binnen de Unie;
 - *verzoekt* de Europese Raad de instellingen van de Unie om de interne beleidscoördinatie tussen de verschillende sectoren te verbeteren. De horizontale voorbereiding van de strategie voor duurzame ontwikkeling zal door de Raad Algemene Zaken gecoördineerd worden;

- *neemt* de Europese Raad *er nota van* dat de Commissie in haar actieplan voor een betere regelgeving, dat voorgelegd zal worden aan de Europese Raad van Laken, mechanismen zal opnemen die ervoor zorgen dat alle belangrijke beleidsvoorstellen een duurzaamheidseffectbeoordeling omvatten die betrekking heeft op de mogelijke economische, sociale en milieuconsequenties daarvan.

25. Met het oog op een doeltreffende toetsing van de strategie voor duurzame ontwikkeling

- *verzoekt* de Europese Raad de Raad om voor de uitvoering van de strategie de voorstellen in de mededeling van de Commissie te bespreken, in het bijzonder de daarin opgenomen voorstellen voor de belangrijkste doelstellingen en maatregelen, alsmede het 6e Milieuactieprogramma en de sectorale strategieën voor de integratie van milieuaspecten;
- *zal* de Europese Raad tijdens zijn jaarlijkse voorjaarsbijeenkomst in overeenstemming met de conclusies van de Europese Raad van Stockholm een evaluatie verrichten van de vorderingen bij de ontwikkeling en de uitvoering van de strategie;
- *neemt* de Europese Raad *er nota van* dat de Commissie de uitvoering van de strategie voor duurzame ontwikkeling in haar jaarlijks samenvattend verslag zal beoordelen op basis van een aantal kernindicatoren waarover de Raad tijdig voor de Europese Raad van voorjaar 2002 overeenstemming moet bereiken; tegelijkertijd zal de Commissie een verslag indienen waarin wordt nagegaan hoe milieutechnologie groei en werkgelegenheid kan bevorderen;
- *steunt* de Europese Raad het werk van de Commissie over een ontwerp inzake etikettering en traceerbaarheid van GGO's;
- *verzoekt* de Europese Raad de Raad in het 6e Kaderprogramma voor Onderzoek en Ontwikkeling naar behoren rekening te houden met energie, vervoer en milieu.

De mondiale dimensie

26. Duurzame ontwikkeling vergt mondiale oplossingen. De Unie zal trachten in bilaterale ontwikkelingssamenwerking en in alle internationale organisaties en gespecialiseerde organen van duurzame ontwikkeling een doelstelling te maken. In het bijzonder zou de EU thema's van mondiaal milieubeheer onder de aandacht moeten brengen en ervoor moeten zorgen dat handelsbeleid en milieubeleid elkaar ondersteunen. De strategie van de Unie voor duurzame ontwikkeling vormt een onderdeel van de voorbereiding van de Unie voor de Wereldtop over Duurzame Ontwikkeling in 2002. De Unie zal zich daar beijveren voor een wereldwijd akkoord over duurzame ontwikkeling. De Commissie verbindt zich ertoe uiterlijk in januari 2002 een mededeling voor te leggen waarin wordt bekeken hoe de Unie bijdraagt en verder moet blijven bijdragen aan mondiale duurzame ontwikkeling. In dit verband heeft de Unie haar toezegging bevestigd om het VN-streefcijfer voor officiële ontwikkelingshulp, 0,7% van het BBP, zo spoedig mogelijk te bereiken en voor de Wereldtop over Duurzame Ontwikkeling, die in 2002 in Johannesburg plaatsvindt, concrete vooruitgang in de richting van deze doelstelling te boeken.

Vaststelling van milieuprioriteiten voor duurzame ontwikkeling

27. Voortbouwend op de mededeling van de Commissie over duurzame ontwikkeling, op het 6e Milieuactieprogramma en op de sectorale strategieën voor de integratie van milieupaspecten, heeft de Europese Raad als eerste stap een reeks doelstellingen en maatregelen vastgesteld, die als algemeen richtsnoer voor toekomstig beleid op vier prioritaire gebieden moeten dienen: *klimaatverandering, vervoer, volksgezondheid en natuurlijke hulpbronnen*, zulks ter aanvulling van de door de Europese Raad van Stockholm genomen besluiten inzake sociale en economische vraagstukken.

Bestrijding van klimaatverandering

28. De emissie van broeikasgassen als gevolg van menselijke activiteit draagt bij tot de opwarming van de aarde, hetgeen gevolgen heeft voor het wereldklimaat. Daarom moet de Conferentie van de partijen medio juli in Bonn een succes worden. De Gemeenschap en de lidstaten zijn vastbesloten hun in het kader van het Kyotoprotocol gedane toezeggingen na te komen. De Commissie zal voor eind 2001 een bekrachtigingsvoorstel indienen teneinde de Gemeenschap en de lidstaten in staat te stellen hun verbintenis om het Kyotoprotocol spoedig te bekrachtigen, gestand te doen. De Europese Unie zal ijveren voor een zo ruim mogelijke deelneming van de industrielanden aan de inspanningen om het protocol in 2002 in werking te doen treden. Om de inspanningen van de Unie op dit gebied te versterken:
- *bevestigt* de Europese Raad zijn toezegging om de doelstellingen van Kyoto te realiseren en daarbij tegen 2005 duidelijke vorderingen te maken. Hij erkent dat het Kyotoprotocol slechts een eerste stap is en steunt de doelstellingen van het 6e Milieuactieprogramma;
 - *bevestigt* de Europese Raad *voorts* zijn vastberadenheid om wat betreft het aandeel van uit duurzame energiebronnen geproduceerde elektriciteit in het totale elektriciteitsverbruik tegen 2010 het in de richtlijn over hernieuwbare energiebronnen vermelde indicatieve streefcijfer van 22% op communautair niveau te bereiken;
 - *verzoekt* de Europese Raad de Europese Investeringsbank de strategie inzake duurzame ontwikkeling te bevorderen en met de Commissie samen te werken bij de uitvoering van het EU-beleid inzake klimaatverandering.

Zorgen voor duurzaam vervoer

29. Een op duurzaam vervoer gericht beleid moet de toenemende verkeersvolumes en verkeerscongestie, geluidsoverlast en verontreiniging aanpakken en het gebruik van milieuvriendelijke transportmiddelen alsook het volledig doorberekenen van sociale en milieukosten in de prijs bevorderen. Er moeten maatregelen worden genomen om de groei van de vervoersector en de groei van het BBP in aanzienlijke mate te ontkoppelen, met name door een verlegging van het vervoer over de weg naar dat per spoor- of waterweg en naar het openbaar personenvervoer. Om dit te bereiken:

- *verzoekt* de Europese Raad het Europees Parlement en de Raad voor 2003 herziene richtsnoeren voor trans-Europese vervoersnetwerken aan te nemen op grond van een aangekondigd Commissievoorstel met als doel om, waar zulks passend is, voorrang te geven aan infrastructuurinvesteringen voor openbaar vervoer, spoorwegen, binnenwateren, kustvaart, intermodaal vervoer en efficiënte interconnectie;
- *neemt* de Europese Raad er nota van dat de Commissie een kader zal voorstellen om ervoor te zorgen dat de prijzen voor verschillende vervoerswijzen tegen 2004 een betere afspiegeling vormen van de maatschappelijke kosten.

Bestrijding van gevaren voor de volksgezondheid

30. De Europese Unie moet tegemoetkomen aan de bezorgdheid van de burgers over de veiligheid en de kwaliteit van het voedsel, het gebruik van chemische stoffen en kwesties die verband houden met het uitbreken van infectieziekten en de resistentie tegen antibiotica. Met dat doel:
- *neemt* de Europese Raad nota van het voornemen van de Commissie om formele voorstellen in te dienen en verzoekt hij de Raad en het Europees Parlement die voorstellen aan te nemen, zodat het beleid inzake chemische stoffen in 2004 klaar is; aldus moet worden verzekerd dat binnen één generatie chemische stoffen alleen nog worden geproduceerd en gebruikt op een manier die geen noemenswaardige gevolgen heeft voor gezondheid en milieu;
 - *neemt* de Europese Raad *nota* van het voornemen van de Commissie om eind 2001 actieplannen voor te stellen waarin vraagstukken in verband met het uitbreken van infectieziekten en de resistentie tegen antibiotica worden aangepakt;
 - *spoort* de Europese Raad het Europees Parlement en de Raad ertoe *aan* profijt te trekken van de aanzienlijke vooruitgang die is geboekt, en het snel eens te worden over de definitieve aanneming van de verordening betreffende de Europese Voedselautoriteit en de algemene beginselen van de levensmiddelenwetgeving, teneinde het door de Europese Raden van Nice en Stockholm overeengekomen tijdschema na te leven;
 - *wenst* de Europese Raad dat de mogelijkheid wordt onderzocht om een Europees netwerk voor surveillance en vroegtijdige waarschuwing met betrekking tot gezondheidskwesties op te richten.

Een meer verantwoord beheer van natuurlijke hulpbronnen

31. De verhouding tussen economische groei, gebruik van natuurlijke hulpbronnen en afvalproductie moet veranderen. Goede economische prestaties moeten samengaan met een duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen en beheersbare hoeveelheden afval, zodat de biodiversiteit behouden blijft, de ecosystemen worden beschermd en woestijnvorming wordt bestreden. Om die uitdagingen het hoofd te bieden, komt de Europese Raad overeen:
- dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid in zijn huidige en zijn toekomstige vorm onder andere tot doel moet hebben bij te dragen tot het bereiken van duurzame ontwikkeling door meer nadruk te leggen op de bevordering van gezonde producten van hoge kwaliteit, ecologisch duurzame productiemethodes waaronder biologische productie, hernieuwbare grondstoffen en de bescherming van de biodiversiteit;

- dat de herziening van het gemeenschappelijk visserijbeleid in 2002 op basis van een breed politiek debat de algemene visserijdruk moet aanpakken door de visserij-inspanning van de EU aan te passen aan de beschikbare visbestanden, rekening houdend met de sociale gevolgen en met de noodzaak overbevissing te voorkomen;
- dat het geïntegreerd productbeleid van de EU, gericht op vermindering van het gebruik van hulpbronnen en van het milieueffect van afval, moet worden uitgevoerd in samenwerking met het bedrijfsleven;
- dat de achteruitgang van de biodiversiteit een halt moet worden toegeroepen, waarbij het de bedoeling is deze doelstelling in 2010 te bereiken, zoals in het 6e Milieuactieprogramma staat.

Integratie van het milieu in het beleid van de Gemeenschap

32. De Raad wordt verzocht de laatste hand te leggen aan de sectorale strategieën voor de integratie van de milieuaspecten in alle daarvoor in aanmerking komende beleidsterreinen van de Gemeenschap, deze verder te ontwikkelen met het oog op een zo spoedig mogelijke uitvoering ervan en voor de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad in 2002 het resultaat van die werkzaamheden te presenteren. Daarbij moet rekening worden gehouden met de relevante doelstellingen van het komende 6e Milieuactieplan en de strategie voor duurzame ontwikkeling.